

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 32. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm1181.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Endnu da Kejser Josef i 1787 havde den berømte Sammenkomst med Kejserinde Katrine i Kherson, levede han i den søde Skaberdrøm, men vakt af den i de samme Dage ved den første Jobspost om Opstand i Belgien, og dermed begyndte den svare Krebsgang, saa han havde kun et ulykkeligt Varsel for sin *Tyrkekrig*, som da ogsaa blev saa uheldig, at man ordentlig maatte forbavses derover, naar man ikke vidste, at Josefs Krigskunst var lige saa luftig som hans Statskunst, i det han omhyggelig langs med den tyrkiske Grænse trak en Kordon imod Krigen, som han selv havde erklæret, uden at naturligvis Tyrkerne respekterede samme Kordon, men var forvovne nok til at bryde igjennem og derved forstyrre den hele Operationsplan, som formodentlig var: at gaa forsigtig frem paa den hele Linje og med saa lidt Blodsudgydelse som muligt indtage sin beskikkede Del af det tyrkiske Rige. At det imidlertid lige saa lidt nu som nogen Sinde var personlig Tapperhed, Østerrigerne manglede, saa' man, da Kejser *Josef* og hans taktiske Skolemester *Lasky* overlod Anførselen til den gamle *Laudon*, berømt fra Syvaarskrigen; thi da blev ikke blot Grænserne kjækt forsvarede, men de berømte tyrkiske Grænsefæstninger *Choczim* ved *Dniester* og *Belgrad* ved *Donav* erobrede, og selv midt under Skolemesterskabet beundrede hele Evropa en østerrigsk Batallion, som var kastet ind i den saakaldte *Veterani-Hule* i Klipperne ved *Donav*, ej langt fra *Orsova*, en kolossalsk Jættestue, der for Resten beskrives saa romantisk, at man vanskelig, uden at have set den med egne Øjne, kan vide, hvor meget der er historisk. Denne Hule – som har sit Navn af en østerrigsk General *Veterani*, som i Slutningen af det 17de Aarhundrede med 300 Mand forsvarede den i 45 Dage – forsvarede nu Oberst *Stein* i 21 mod en hel tyrkisk Hær og indskød selv Barbaren en saadan Ærbødighed, at den Haandfuld tapre, der omsider maatte overgive sig, behandledes med al mulig Artighed, løslodes og ledsagedes med Æresvagt til den østerrigske Lejr.